

Brenner János élete

Brenner János Szombathelyen született 1931. december 27-én, a háromgyermekes család második fiúgyermekéeként. A szombathelyi Püspöki Elemi Iskolában kezdte meg tanulmányait. 1941 őszén a család Pécsre költözött, János a Gyakorló Iskolában, majd a Ciszterci Gimnáziumban folytatta tanulmányait. 1946-tól pedig a Szombathelyi Premontrei Gimnázium diákja lett.

Gimnáziumi tanulmányait Zircen fejezte be oblátusként, és 1950-ben jelentkezett novíciusnak a ciszterci rendbe. Beöltözésekor az Anasztáz nevet kapta. A nyugodt, Istennek szentelt életet azonban csak néhány hétig tapasztalhatta meg, mert a szerzetesrendek elleni támadás Zircet sem kímélte. Brenner János így a budapesti Hittudományi Akadémia világi hallgatója lett két szemeszteren át, miközben titokban végezte novíciusi évét. 1951-ben tette le első fogadalmát.

Miután a rendi vezetés már látta, hogy a kommunista diktatúrának egyhamar nem lesz vége, úgy próbálták biztosítani a növendékek jövőjét, hogy felvételüket kérték egyházmegyei szemináriumokba. Így került Brenner János 1951-ben a Szombathelyi Egyházmegye kispapjai közé.

A következő évben a szemináriumok nagy részét feloszlatták. Brenner Jánost társaival együtt 1952-ben átvették a győri papneveldebe. Kovács Sándor püspök szentelte pappá 1955. június 19-én a szombathelyi székesegyházban. A város Szent Norbert-templomában mutatta be újmiséjét.

Rábakethelyen, a határ menti Szentgotthárd második kerületében lett káplán. A plébániához négy filia tartozott: Magyarlak, Máriaújfalu, Zsida és Farkasfa. Kozma Ferenc plébános jó példát adott és sokat segített az ifjú papnak, János atya pedig minden áldozatra készen állt a hívekért. Különösen rajongott a gyermekekért és az ifjúságért. Tisztelte, szerette az embereket, nem volt személyválogató.

Az egyik hívő így emlékezik a szent életű káplánra: „Volt egy bizonyos kisugárzása, amit nem is lehet szóban elmondani. Szerették az emberek, és igyekeztek odamenni, ahol ő volt, és hallgatni a szavát. Valami volt benne, ami vonzotta az embereket. Ez volt az ő fő bűne: szerették a fiatalok, szerették az öregek. Nagyon sok embert szerzett meg a hitnek, az Egyháznak. Ő nem tudott elmenni ember mellett úgy, hogy meg ne állt volna, és akár csak két szót ne szólt volna hozzá. Az az örökös kedves mosoly az arcán... Komolyan hirdette Isten igéjét, tanúságot tett minden pillanatban a hitről. Jó volt nála gyónni, mert tudott adni úttravalót.”

Mindezt a kommunista hatalom rossz szemmel nézte, főleg azt, hogy a káplán fiatalokkal is

foglalkozott. Hittanosai, ministránsai elmondták, milyen komoly munkát végzett körükben, nemcsak hittanórát tartott számukra, hanem játszott és sportolt is velük.

Az állami egyháziügyi megbízott el akarta helyezettetni az ifjú papot. Miután ezt a püspök Brenner János tudomására hozta, ő csak ennyit szolt: „Nem félek, szívesen maradok.” A püspök kiállt a káplán mellett, és úgy döntött, továbbra is Rábakethelyen marad. Az egyháziügyi megbízott erre azt mondta: „Jó, akkor lássák a következményeit!”

Brenner János tisztában volt azzal, hogy a papi hivatás gyakorlása ebben az időben még emberpróbálóbb feladat, mint amikor a szerzetesrendeket szétverték. Lelki naplójának alábbi gondolata is erre utal: „Uram, Te tudod azt, hogy boldogságot itt az életben nem keresek, hiszen mindenemet beléd helyeztem... Uram, tudom, hogy tiedet nem kíméled a szenvedéstől, mert mérhetetlen hasznuk van belőle.”

Egy őszi este, amikor kismotorral hazafelé tartott Farkasfáról, az erdőből ismeretlenek fáhasábokat hajigáltak eléje, de ő ügyes manőverezéssel kikerülte őket. Hazaérkezve azt mondta: „Nem volt szerencsénk!” – és jót derült rajtuk.

Mind a mai napig nem lehet pontosan tudni, mi történt azon az 1957. december 14-éről 15-ére virradó éjjelen. Csak mozaikdarabok állnak rendelkezésünkre – a gyanúsítottak, elítéltek vallomása, valamint néhány szemtanú visszaemlékezése és a nyomok – , melyek alapján Kahler Frigyes jogtörténész rekonstruálta a történeteket.

Szemtanúk elmondása szerint december 14-én nagy jövés-menés volt Szentgotthárdon. A tanácstagok részére baráti estet rendeztek, és ezzel egy időben volt a rendőrségi bál is. A rábakethelyi sírásó, miközben a másnapi fiatal halott temetésére készítette a sírhelyet, egy bőrkabátos csoportot látott a templom és a temető körül. A plébános pedig Farkasfára ment, karácsonyi gyóntatásra. Az éjszakát egy családnál töltötte, mert másnap reggel ő misézett ott.

Éjfél körül egy tizenhét éves fiatalember zörgetett be a plébániára, azzal a kéréssel, hogy súlyos beteg nagybátyját kellene ellátni a szentségekkel. Brenner János átment a templomba, nyakába akasztotta betegellátó tarsolyát, amelyben az Oltáriszentséget vitte, és kísérőjével a dombtetőn keresztül vezető koromsötét gyalogúton elindult Zsida felé. Útközben többször megtámadták, de sikerült elfutnia. Végül a feltételezett beteg háza közelében kapták el. Ez is azt bizonyítja, gyilkosai tudták: Brenner János komolyan veszi hivatását. Ezért várták a megadott címen. És ott, nyakában az Oltáriszentséggel, harminckét késszúrással megölték. A boncolási jegyzőkönyvből azt is tudjuk, hogy a nyelvcsont és a gégeporc szarvainak többszörös törése volt látható a holttesten. Ezt fojtogatással nem lehet előidézni, a sérülés úgy keletkezett, hogy ráléptek a nyakára, megtaposták. A reverendához tartozó fehér papi galléron talajnyomok voltak, és egy cipőtalp körvonala is kirajzolódott rajta. Nemcsak megölni akarták, hanem meggyalázni is.

A nyomozás színjáték volt csak, mindenki gyanúsított volt, még a plébános is. Végül egy embert a járási és megyei bíróság halálra ítélt, majd a Legfelsőbb Bíróság felmentette őt. Később azt a fiút ítélték el, aki Brenner Jánost kihívta a plébániáról.

„Az Istent szeretőknek minden a javukra válik” (Róm 8,28) – Brenner János újmisési jelmondata papi életének is vezérgondolata volt. Ezzel a lelkiülettel élt és halt Krisztusért és a

rábízottakért. Rövid, de Istent szerető élete alatt minden a javára vált, még (vagy legfőképpen) a halál is, hiszen az ő vére is a kereszténység magvetése. „A jó pásztor életét adja juhaiért.” Brenner János ezt tette: életét adta egy nem létező betegért, életét adta hivatásáért, Krisztusért. Minden áldozatra képes volt. Nem félt a fenyegetéstől, az üldözéstől.

Keresve a gyilkosság okát több vádat is felhoztak a fiatal lekipásztor ellen a nyomozás során (féltékenység, embercsempészet), amit rábizonyíthatnak, de nem találtak senkit, aki rosszat mondott volna róla. A nyomozás végén valaki megjegyezte: „Lefolytatták Brenner János szenttéavatási perét!” Mindenki előtt nyilvánvalóvá vált az Isten ügyét hűségesen szolgáló, tiszta lelkű, becsületes pap élete. Nem embercsempész volt, hanem emberhalász...

Forrás: Martinus.hu (Császár István – Soós Viktor Attila)

* * *

Forrás: Vatikáni Sajtószolgálat

Fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Magyar Kurír